

MEMORANDUM O RAZUMIJEVANJU

IZMEĐU

MADŽARSKE AGENCIJE ZA NADZOR FINANCIJSKIH USLUGA

I

HRVATSKE NARODNE BANKE

U PODRUČJU NADZORA BANAKA

Memorandum o razumijevanju

Madžarska agencija za nadzor financijskih usluga
i
Hrvatska narodna banka
suglasne su:

(1) Madžarska agencija za nadzor financijskih usluga (HFSA) i Hrvatska narodna banka (HNB), u nastavku teksta: "nadležna tijela", izražavaju svoju spremnost za suradnju na temelju uzajamnog povjerenja i razumijevanja te su suglasne da će tu suradnju u području nadzora banaka temeljiti na načelima i postupcima koji su zacrtani ovim memorandumom.

(2) Madžarska agencija za nadzor financijskih usluga neovisan je pravni subjekt madžarske javne uprave pod nadzorom vlade. Funkcija HFSA obuhvaća osiguravanje dobrog funkcioniranja bankovnog tržišta, tržišta kapitala i tržišta osiguranja kao i sektora mirovinskih fondova u skladu s bonitetnim pravilima te osiguravanje transparentnosti i promicanje pravičnoga i urednoga tržišnog natjecanja.

(3) Hrvatska narodna banka je središnja banka Republike Hrvatske (RH). U skladu sa Zakonom o Hrvatskoj narodnoj banci iz 2001. i Zakonom o bankama iz 2002. HNB je odgovoran za provođenje nadzora nad poslovanjem banaka, stambenih štedionica i podružnica stranih banaka na pojedinačnoj osnovi te grupa banaka na temelju konsolidiranih financijskih i nadzornih izvješća.

HNB nije odgovoran za nadzor ostalih financijskih institucija koje čine dio grupa banaka, na pojedinačnoj osnovi.

HNB nije odgovoran za nadzor osiguravateljskih društava, štedno-kreditnih zadruga i mirovinskih i investicijskih fondova, bilo na pojedinačnoj osnovi bilo na temelju konsolidiranih financijskih izvješća i nadzornih izvješća.

HNB je odgovoran za regulaciju bankovnih transakcija i propisuje standarde kojima se osigurava stabilnost i sigurnost bankovnog sustava u RH.

Uvodne odredbe

(4) Nadležna tijela namjeravaju surađivati u nadzoru poslovanja prekograničnih jedinica banaka osnovanih u državi drugoga nadležnog tijela i u granicama svojih nadležnosti.

(5) U smislu ovog memoranduma sljedeći izrazi imaju ovo značenje:

"Banka" – društvo koje se bavi primanjem depozita i ostalih otplativih sredstava od javnosti te odobravanjem kredita za vlastiti račun, a koje podliježe nadzoru poslovanja od strane potpisnika ovog memoranduma u skladu s njihovim nacionalnim zakonima.

"Stambena štedionica" – društvo sa sjedištem u RH, koje posjeduje odobrenje za rad i koje podliježe nadzoru poslovanja u skladu sa Zakonom o bankama i Zakonom o stambenoj štednji i državnom poticanju stambene štednje.

Odredbe Zakona o bankama na odgovarajući se način primjenjuju na stambene štedionice osnovane u skladu sa Zakonom o stambenoj štednji i državnom poticanju stambene štednje, osim ako nije drugačije određeno drugim zakonima.

U smislu ovog memoranduma pojam "banka" uključuje i stambene štedionice.

"Prekogranična jedinica" – podružnica ili tvrtka kći matične banke s odobrenjem za rad u Madžarskoj koja ima odobrenje za rad u RH ili podružnica ili tvrtka kći matične banke s odobrenjem za rad u RH koja ima odobrenje za rad u Madžarskoj.

"Podružnica" – organizacijska jedinica banke osnovane u matičnoj državi koja posluje u zemlji domaćinu.

"Tvrtka kći" – banka osnovana u Madžarskoj ili RH nad kojom kontrolu provodi matična banka u državi drugoga nadležnog tijela.

"Nadzirana institucija" – banka ili bilo koja druga institucija koja podliježe nadzoru poslovanja ili kontroli od HFSA ili HNB-a u skladu s odgovarajućim zakonima.

"Nadležno tijelo matične zemlje" – nadležno tijelo, potpisnik ovog memoranduma, iz zemlje na čijem teritoriju ima sjedište banka koja podnosi zahtjev za osnivanje prekogranične jedinice ili za stjecanje udjela u nadziranoj instituciji na teritoriju drugog potpisnika ovog memoranduma.

"Nadležno tijelo zemlje domaćina" – nadležno tijelo, potpisnik ovog memoranduma, iz zemlje na čijem se teritoriju osniva prekogranična jedinica ili na čijem je teritoriju sjedište financijske institucije u kojoj se stječe udjel.

Razmjena informacija

(6) Suradnja obuhvaća izdavanje odobrenja za rad, odnosno njihovu izmjenu ili oduzimanje, te davanje prethodnih suglasnosti za stjecanje udjela (vlasničke kontrole) kao i stalni nadzor nad poslovanjem prekograničnih jedinica, uključujući međusobnu razmjenu informacija i izravnu kontrolu.

Nadležna tijela surađivat će na području slobode tržišnog natjecanja.

Nadležna tijela međusobno će se obavještavati o svim prekograničnim jedinicama na zahtjev, u mjeri u kojoj je to predviđeno zakonom, kao i o svim ostalim važnim informacijama koje bi im mogle pomoći u procesu provođenja nadzora.

(7) Nadležna tijela suglasna su da će ova razmjena informacija također uključivati, u najvećoj mogućoj mjeri, informacije koje bi mogle biti važne za njihove buduće nadzorne aktivnosti na osnovi Basela II i njegove transpozicije u europsko, madžarsko i hrvatsko pravo.

Odobrenja za rad

(8) Ako banka osnovana u jednoj od spomenutih država podnese zahtjev nadležnom tijelu druge države za dobivanje odobrenja za otvaranje podružnice ili tvrtke kćeri, nadležno tijelo te druge države dužno je razmotriti takav zahtjev u roku i u skladu s postupcima koje utvrđuju bankovni zakoni i propisi te države.

(9) U postupku osnivanja podružnice ili tvrtke kćeri na području drugoga nadležnog tijela nadležno tijelo matične zemlje dužno je obavijestiti nadležno tijelo zemlje domaćina o predviđenom programu rada i vrsti poslovanja podružnice ili tvrtke kćeri, o iznosu vlastitih sredstava, o koeficijentu solventnosti te o rezultatima rada matične banke kao i o programima osiguranja depozita te o pitanjima vezanim uz propise koji uređuju pranje novca i upravljanje zaštitom podataka u matičnoj zemlji.

Nadalje, nadležno tijelo matične zemlje dužno je obavijestiti nadležno tijelo zemlje domaćina podliježe li matična banka domaćim bankovnim propisima i pridržava li ih se u potpunosti te očekuje li se da će ona, s obzirom na njezinu administrativnu strukturu i interne kontrole, voditi prekograničnu jedinicu na uredan, razborit i propisan način.

(10) Prije imenovanja direktora prekogranične jedinice nadležno tijelo matične zemlje dužno je dati nadležnom tijelu zemlje domaćina, na njegov zahtjev, bez odgode, sve dostupne podatke koji bi mogli biti korisni u ocjenjivanju sposobnosti i profesionalnih vještina potencijalnih kandidata, kao i sve informacije koje bi mogle dovesti u sumnju prikladnost i podobnost kandidata za mjesto direktora prekogranične jedinice.

Suradnja vezana uz vlasničku kontrolu

(11) Nadležna tijela dužna su se međusobno konzultirati prije izdavanja odobrenja prekograničnoj jedinici banke koja ima odobrenje za rad u drugoj državi i prilikom ocjenjivanja stjecanja značajnog udjela u domaćoj banci, u skladu sa zakonskim odredbama nadležnog zakonodavstva, od strane banke u nadležnosti drugoga nadležnog tijela.

Stalni nadzor i korektivne mjere

(12) Nadležna tijela dužna su se međusobno obavještavati u odgovarajućoj mjeri o svim događajima koji bi mogli ugroziti stabilnost banaka koje imaju prekogranične jedinice u drugoj zemlji.

Ona su također dužna međusobno se obavještavati o administrativnim kaznenim mjerama koje su nametnula i o svim drugim mjerama koje su poduzela protiv određene prekogranične jedinice kao nadležno tijelo zemlje domaćina ili protiv matične banke kao nadležno tijelo matične zemlje.

(13) Nadležna tijela dužna su raspraviti sva bitna pitanja u vezi s bankama koje imaju prekogranične jedinice u drugoj državi, a koja mogu biti važna za drugo nadležno tijelo.

Važna pitanja uključuju, posebice, pitanja vezana uz financijsko poslovanje određene institucije (nemogućnost održavanja adekvatnosti kapitala ili ispunjavanja ostalih

financijskih zahtjeva, značajni gubici, brz pad dobiti ili pogoršanje profitabilnosti), pitanja koja se odnose na usklađenost ili kontrolne postupke, pitanja koja proizlaze iz kontakata u nadzorne svrhe i izravnih kontrola, bonitetnih informacija ili izvješća i kontakata s nadziranom institucijom ili s drugim regulatornim tijelom, pitanja vezana uz nepravodobno podnošenje ili podnošenje netočnih bonitetnih izvješća kao i ona koja se odnose na nadzorne aktivnosti u trećim zemljama.

(14) Predstavnici bankovnih supervizora HFSA i HNB-a mogu od druge strane u bilo kojem trenutku zatražiti pojašnjenja i održavanje sastanaka koji se smatraju nužnima.

Financijski kriminal

(15) Nadležna tijela dužna su usko surađivati kad se pojave sumnje na aktivnosti financijskog kriminala u nadziranim institucijama. U smislu ovog memoranduma financijski kriminal uključuje posebice pranje novca, neovlašteno bankovno poslovanje kao i sva ostala kršenja zakona financijskih tržišta.

(16) Nadležna tijela mogu razmjenjivati informacije, u mjeri u kojoj je to dopušteno zakonima koji uređuju financijski kriminal, o institucijama koje obavljaju prekogranične aktivnosti u drugoj zemlji ili informacije koje bi mogle utjecati na drugu zemlju. Ako nadležna tijela, tijekom nadzora ili inspekcije, otkriju ozbiljnu kaznenu radnju kojom se krše zakoni u području njihovih nadležnosti, zakonski su obvezna proslijediti bez odgode informaciju o tome odgovarajućim tijelima za provedbu zakona u njihovim matičnim zemljama. U takvim slučajevima nadležna su se tijela dužna međusobno obavještavati o poduzetim mjerama.

Pritužbe klijenata

(17) Pritužbe na račun institucija u nadležnosti su tijela koja izdaju odobrenja za rad. Ako zbog podnesenih pritužba nadležno tijelo zemlje domaćina ili nadležno tijelo matične zemlje dođe do informacija koje su bitne drugom nadležnom tijelu, dužno ga je o njima obavijestiti.

Sve pritužbe koje se protiv institucija podnesu nadležnim tijelima, ispitat će se samo kako bi se utvrdilo je li potrebno poduzeti nadzorne mjere zbog nedostataka u prikladnosti i podobnosti uprave ili štetnih tendencija u bankovnoj djelatnosti.

Krizne situacije

(18) Nadležna tijela dužna su se međusobno obavještavati bez odgode ako dođu do saznanja o eventualnim počecima kriza koje se odnose na određenu nadziranu instituciju, a koja ima prekogranične jedinice u državi drugoga nadležnog tijela.

Izravna kontrola

(19) Nadležna tijela suglasna su da je suradnja posebice korisna u međusobnom pružanju pomoći pri provođenju izravnih kontrola prekograničnih jedinica.

(20) Izravnu kontrolu prekogranične jedinice na pojedinačnoj osnovi provodi nadležno tijelo zemlje domaćina, dok nadležno tijelo matične zemlje može sudjelovati u takvom nadzornom postupku. Nadležno tijelo zemlje domaćina dužno je obavijestiti nadležno tijelo matične zemlje što je prije moguće, no najmanje tri mjeseca unaprijed, o svakoj planiranoj kontroli prekogranične jedinice, te navesti broj osoba koje će biti angažirane na toj kontroli kao i svrhu i očekivano trajanje kontrole.

(21) Međutim, ako nadležno tijelo matične zemlje želi provesti kontrolu prekogranične jedinice u zemlji domaćinu, primjenjuje se postupak naveden u daljnjem tekstu.

Nadležno tijelo matične zemlje dužno je obavijestiti, najmanje dva mjeseca unaprijed, nadležno tijelo zemlje domaćina o svojoj namjeri da izvrši izravnu kontrolu prekogranične jedinice te je dužno navesti broj osoba koje će biti angažirane na toj kontroli kao i svrhu i očekivano trajanje kontrole.

Nadležno tijelo zemlje domaćina dužno je:

- provesti traženu kontrolu te dopustiti nadležnom tijelu matične zemlje da sudjeluje u toj kontroli ili
- dopustiti nadležnom tijelu matične zemlje da samostalno izvrši traženu izravnu kontrolu, ako je nadležno tijelo zemlje domaćina ne može, zbog bilo kojeg razloga, izvršiti samo. U tom slučaju nadležno tijelo zemlje domaćina dužno je o tome pravodobno obavijestiti nadležno tijelo matične zemlje.

(22) U oba slučaja navedena u stavku 21. potrebno je dobiti prethodno odobrenje od nadležnog tijela zemlje domaćina, u skladu s važećim zakonima zemlje domaćina.

(23) Nadležna tijela dužna su se pravodobno međusobno obavještavati o rezultatima kontrola u mjeri u kojoj je to prikladno.

U slučaju provođenja izravne kontrole nad matičnom institucijom nadležno tijelo matične zemlje dužno je osigurati nadležnom tijelu zemlje domaćina sažetak izvješća o nalazima kontrole koji su relevantni za prekograničnu jedinicu.

U slučaju provođenja izravne kontrole nad prekograničnom jedinicom nadležno tijelo zemlje domaćina dužno je osigurati nadležnom tijelu matične zemlje sažetak izvješća o nalazima kontrole koji su relevantni za matičnu instituciju.

Poslovna tajna

(24) Obveza čuvanja poslovne tajne odnosi se na sve službenike koji primaju informacije od nadležnog tijela druge države tijekom obavljanja svojih poslovnih aktivnosti i važan je preduvjet za uspješnu suradnju nadležnih tijela.

Nadležna tijela suglasna su da će sve povjerljive informacije koje primaju ili šalju u sklopu ovih aranžmana koristiti jedino u zakonitu svrhu nadzora. Oba nadležna tijela odgovorna su, u skladu s važećim zakonima i propisima, čuvati povjerljivost svih informacija koje se odnose na zahtjeve zasnovane na ovom memorandumu, sadržaj takvih zahtjeva kao i informacija dobivenih na osnovi ovog memoranduma te svih povezanih pitanja, posebice konzultacija među nadležnim tijelima.

(25) Nadležna tijela ne smiju objavljivati bilo kakve podatke i informacije koje primaju ili šalju na osnovi ovog memoranduma ako nisu dobila prethodno pismeno odobrenje drugoga nadležnog tijela.

Podrazumijeva se da će, u određenim okolnostima, nadležno tijelo iz jedne zemlje koje primi povjerljive informacije od nadležnog tijela iz druge zemlje, u mjeri u kojoj to dopušta zakon, proslijediti tu informaciju trećem nadzornom tijelu. Međutim, to je dopušteno u situaciji kad postoji legitimni zajednički interes glede tog pitanja te ukoliko je ta treća strana također obvezna čuvati povjerljive informacije. Nadležno će se tijelo konzultirati s nadležnim tijelom od kojeg je potekla informacija prije nego što je prosljedi trećem nadzornom tijelu. Također se podrazumijeva da nadležno tijelo može biti obvezno prema zakonu dati informacije koje je primilo od drugoga nadležnog tijela odgovarajućim tijelima nadležnim za provedbu zakona.

(26) Kad nadležno tijelo primi zahtjev za informacije od treće strane, no davanje tih informacija nije zakonski propisano, nadležno tijelo koje primi takav zahtjev ne smije proslijediti informacije takvoj trećoj strani (osim ako je riječ o nadzornom tijelu ili tijelu za provedbu zakona treće strane) bez prethodnog pismenog odobrenja nadležnog tijela koje je dalo tu informaciju. Ako je nadležno tijelo obvezno prema zakonu dati informacije koje su pružene u skladu s načelima uzajamne pomoći/suradnje koja čini osnovu ovog memoranduma, podrazumijeva se da će se to nadležno tijelo konzultirati s nadležnim tijelom od kojeg je potekla ta informacija, te navesti koje je informacije obvezno objaviti i, ukoliko to zatraži drugo nadležno tijelo, poduzet će sve što je u njegovoj moći da zaštiti povjerljivost informacija u mjeri u kojoj je to dopušteno zakonom.

(27) Nadležna tijela potpisnici ovog memoranduma dužna su se međusobno obavještavati o uvjetima koje utvrđuju njihovi nacionalni zakoni, a kojima se uređuje objavljivanje informacija dobivenih na osnovi ovog memoranduma.

Tehnički aranžmani

(28) Zahtjevi za informacije na osnovi ovog memoranduma podnose se pismenim putem, na engleskom jeziku i upućuju se na ime osobe za kontakt iz nadležnog tijela od kojeg se traži da pruži informacije. Svi kontakti između nadležnih tijela obavljaju se preko osoba navedenih u Prilogu 1., osim ako se ne dogovori drugačije. U hitnim slučajevima zahtjevi za informacije i odgovori na te zahtjeve mogu se davati usmeno pod uvjetom da se potvrde pismenim putem, osim ako se nadležno tijelo od kojeg se traži informacija ne odrekne tog zahtjeva.

U zahtjevu za informacije potrebno je navesti sljedeće:

- predmet zahtjeva i informacije koje se traže
- svrhu u koju se traže dotične informacije
- osjetljivost traženih informacija i
- hitnost zahtjeva odnosno rok do kojeg je potrebno dostaviti odgovor.

(29) Radi poboljšanja kvalitete suradnje predstavnici bankovnih supervizora HFSA i HNB-a redovito će se sastajati kako bi raspravili pitanja koja se odnose na banke koje imaju prekogranične jedinice u području njihove nadležnosti. Na tim će sastancima oni također ispitivati djelotvornost te suradnje.

(30) Bankovni supervizori HFSA i HNB-a promicat će međusobnu suradnju posjetima u informativne svrhe i kratkim razmjenama osoblja radi stjecanja prakse.

(31) Za potrebe ovog memoranduma HNB i HFSA koristit će se popisom banaka, tvrtka kćeri i podružnica koje imaju odobrenje za rad u područjima njihove nadležnosti, a koje su navedene na njihovim internetskim stranicama.

(32) Bankovni supervizori HFSA i HNB-a dužni su se na zahtjev međusobno obavještavati o svim aspektima svojih regulatornih sustava kao i o svim većim promjenama svojih nacionalnih pravila i propisa koji su u njihovoj nadležnosti, posebice o onim promjenama koje znatno utječu na aktivnosti prekograničnih jedinica.

(33) Radi olakšavanja praktične suradnje nadležna su tijela dužna, nakon stupanja na snagu ovog sporazuma, razmijeniti popise s imenima osoba za razmjenu informacija, informacijama o njihovu položaju/funkciji, elektroničkim adresama te brojevima telefona i telefaksa.

U ime nadležnih tijela osobe koje nisu definirane na način naveden u prethodnoj odredbi, mogu tražiti ili pružati samo informacije opće prirode ili informacije koje su službeno objavljene.

Nadležna tijela dužna su se međusobno obavještavati o svakoj promjeni u popisu ovlaštenih osoba bez odgode.

(34) Ovaj memorandum ostaje na snazi dok jedna od strana ne obavijesti drugu stranu pismenim putem o svojoj želji da istupi iz memoranduma. O tome je potrebno dati obavijest mjesec dana unaprijed. Odredbe ovog memoranduma o razumijevanju mogu se mijenjati i dopunjavati ili revidirati pod uvjetom da se pismeno suglase njegovi potpisnici.

(35) Suradnja i pomoć u skladu s ovim memorandumom nastaviti će se do isteka razdoblja od 30 dana nakon što je jedno od nadležnih tijela pismenim putem obavijestilo drugo nadležno tijelo o svojoj namjeri da prekine suradnju i pomoć.

Ukoliko jedno od nadležnih tijela dade takvu obavijest, suradnja i pomoć u sklopu ovog memoranduma nastaviti će se glede svih zahtjeva za pomoć koji su podneseni prije datuma stupanja na snagu te obavijesti, dok nadležno tijelo koje je zatražilo tu informaciju ne odustane od zahtjeva za pomoć.

U slučaju raskida ovog memoranduma s informacijama dobivenim na osnovi ovog memoranduma mora se i nadalje postupati kao s povjerljivim informacijama.

(36) HFSA i HNB slažu se da će preispitati ovaj memorandum u svjetlu budućih događaja u nacionalnom zakonodavstvu i zakonodavstvu EU te iskustava stečenih u nadzoru institucija.

(37) Ovaj je memorandum sastavljen na engleskom jeziku u dva originalna primjerka od kojih svako nadležno tijelo zadržava jedan.

Potpisi

Potpisano 20. prosinca 2005.

Uime
Hrvatske narodne banke

dr. sc. Željko Rohatinski

guverner

Uime
Mađarske agencije za nadzor
financijskih usluga

István Farkas

predsjednik